

raturi, ki obseza material za kulturno zgodovino rusko pod carjem Aleksandrom I. — Andrijevičeve Sibirije v XIX. veku, prišel je na svetlo 1. zvezek. — Starčevskij izdaja slovar v 12 jezikih (švedski, nemški, litv., poljski, sorbski, rusinski, češki, slovaški, ogrski, hrvaški, slavonski in rumunski) Na svetlo je prišel že drugi zvezek. — Gončarevega zbranih spisov 9. zvezek je natisnen v 10.000 izvodih. — Gogolovih del je izšel 5. zvezek 10. natisa. — Dostojevskega del 10. zvezek je natisnen v 12.000 izvodih. — Gljeb Uspenskoga dela tiskajo v ceneni izdavi; dva zvezka po 12.000 izvodov. — Mežov je izdal že 7. zvezek svoje bibliografije ruske zgodovinske literature (l. 1865.—1876.) —

Dne 11. majnika t. l. umrl je v Peterburgu Mihail Saltykov Ščedrin, prvi satirik ruski. Smrt ga je rešila bolezni, ki ga je mučila že dolgo. Porodil se je dne 15. januarja l. 1818. v Tverski guberniji.

F. H.

Prijateljica Puškinova. C. Arps opozoruje med Nemci prvi na ženo, ki je vsadila v Puškinovo srce čut za lepoto narodnega govora, narodnih pripovedek in pesmi, ki je vplivala s tem na njegov jezik in na predmete njegove poezije. To ni bila kaka krasotica, ki bi očarala pesnika moža, bila je njegova pěstunja Irina Rodionovna. Kolikokrat je sedela po zimi v topli sobi. Zunaj je bril veter ter je metal sneg na okna; v izbi je ležal pri peči črnolasi dečko Puškin, poslušal je starko, ki mu je pripovedovala bajke, o ribiči in ribici itd. Dečko je vzrasel slaven pesnik, ponos domovine svoje, katerega ime slavi tudi tujec. Odveč bi bilo povpraševati, kakor povprašuje Reinholdt v svoji zgodovini ruske literature, ali bi bil Puškin kdaj takó slaven pesnik, ko bi Irine Rodionovne ne bilo, gotovo je pa, da mu je navdala pěstunja s svojimi pripovedkami fantazijo in brnila takó prva na struno, katera je pela potem vse življenje. Še odrasel mož je poslušal rad Irino, nje bajke in narodne pesmi. Nekatere je zapisal on sam, kakor o »ribiči in ribici«, »o čudni véverici«, »o utopljenci«. Rodionovna je umrla l. 1828. stara 70 let. Kakó je ljubila gojenca svojega, naj kaže pismo, katero mu je pisala l. 1826., saj ne kaže le nje ljubezni do njega, temveč po zlogu svojem je tudi prav vzor nepokvarjene narodne stilistike. »Ljubi moj prijatelj, Aleksander Sergejevič! Dobila sem pismo in denar, katera ste mi poslali, za vse te darove sem Vam hvaležna iz vsega srca. — Vedno Vas imam v srci in v mislih, le kadar spim, Vas pozabim. Pridi k nam v Mihalovskoje (Puškinovo posestvo v Pskovski guberniji), angeljček moj, vse konje ti bom poslala na pot. Pričakovala Vas bom in prosila Boga, naj nam dá svidenje. Zdravstvuj, prijatelj, Aleksander Sergejevič. Za zdravje Vaše sem vzela iz prosfore (kruh za obhajilo) sredico ter sem dala moliti za Vas v cerkvi in molim sama. Bodi takó srečen, prijatelj, da ti bo samemu prav. Jaz sem zdrava, hvala Bogu, poljubljam Vam roko in ostajam Vaša Vas jako ljubeča pěstunja

Irina Rodionovna.

F. H.

(Po Mag. f. d. Lit. des In- und Ausl. 1889.)

Poljska književnost. Radzimirski in Gororak izdajeta listine iz arhivov knezov Lubartovicz in Sanguszko v Slavutu (Lvov 1888). Do sedaj so prišla na svetlo pisma z let 1284.—1506.

Krakovska akademija je izdala »Modlitwy Wacława«, krasen spomenik iz 15. veka. Prepisal ga je krakovski prof. Malinowski iz originala v Pešti.

Eliza Orzeszko je izdala povest v treh zvezkih »Nad Niemnem« (Varšava, Gebethner in Wolf). Kritika hvali to delo, da je najboljšje izmed vseh, ki so prišla v zadnjih dveh letih na svetlo.

F. H.

K nazivu: »Narobe Katón«. V »Ljublj. Zvonu« IX. 441. pravi L. Pintar: »Do sedaj so mislili, kakor je videti, razlagalci Prešernovega napisa na Stanka Vraza pri tem citatu na starejšega Katona. V tem zmislu n. pr. je pisal l. 1885. Andrej Fékonja (Kres